

УДК 372.8:766

PEDAGOGICAL DESIGN AND INNOVATIONS IN THE DESIGN- EDUCATIONAL SPACE

ПЕДАГОГІЧНИЙ ДИЗАЙН ТА ІННОВАЦІЇ В ДИЗАЙН-ОСВІТЯНСЬКОМУ ПРОСТОРИ

Romanenko N. G. / Романенко Н.Г.*DSc-Tech, prof. / д.т.н., проф.*

ORCID: 0000-0003-2161-5736

Tarakhtiy L. O. / Тарахтій Л.О.*Master's student in the Design and
Visual Culture educational program**Студентка магістратури освітньої
програми Дизайн і візуальна культура**Cherkassy state technological university, Cherkassy, Shevchenko Boulevard 460,**Черкаський державний технологічний університет, м. Черкаси, бульвар Шевченка 460*

В роботі здійснено аналіз застосування педагогічного дизайну як одного з напрямків інновацій в дизайн-освітнянського просторі. Інноваційні впровадження в освітньому просторі підготовки магістрів спеціальності В2 (022) дизайн Черкаського державного технологічного університету були відмічені Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти України при акредитації освітньої програми «Дизайн і візуальна культура». Одна з професійних навчальних дисциплін вище озвученої освітньої програми підготовки магістрів – «Методологічні основи дизайн-освіти», викладання якої передбачає надання студентам магістратури знань з основ сучасної вищої дизайн-освіти, практичного вміння в області професійного навчання дизайну, розуміння основних принципів освітньої діяльності закладів вищої освіти і містить практичну спрямованість щодо залучення креативних ідей студентів магістратури у пошуку ефективних, раціональних і комфортних способів навчання при проходженні педагогічної практики. На прикладі креативних пропозицій студентки магістратури Тарахтій Лесі щодо організації освітнього процесу навчального контенту «Основи шрифтового мистецтва і типографіки» при проходженні педагогічної практики було здійснено аналіз інноваційних підходів в дизайн-освітньому просторі підготовки майбутніх викладачів вищої школи

Ключові слова: педагогічний дизайн, дизайн-освіта, роль інновацій в дизайні

Вступ

Застосування педагогічного дизайну як одного з напрямків впровадження інновацій в дизайн-освітнянському просторі набуває широкого розгалуження [1-5]. Сферою педагогічної практики дизайн-освітнян вищої школи є формування особистості з високим рівнем творчої культури та здатністю грамотно формулювати свою думку і, користуючись образною мовою, візуалізувати її. Згідно до чого, у новому переліку галузей знань і спеціальностей, за якими з 2024 року має здійснюватися підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої

освіти в Україні, спеціальність Дизайн підпорядкована галузі знань «Культура, мистецтво, гуманітарні науки» [6].

Інноваційна природа проектної творчості та роль інновацій в дизайні досить докладно описані в монографії професора Київського університету культури і мистецтва Ірини Гардабхадзе [7], де розглянуто шляхи модернізації освітньої моделі підготовки дизайнерів нового покоління відповідно до вимог цифрового середовища.

Інноваційні впровадження в освітньому просторі підготовки магістрів спеціальності В2 (022) дизайн Черкаського державного технологічного університету (ЧДТУ) були відмічені Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти України при акредитації освітньої програми «Дизайн і візуальна культура» (Іл. 1).

Ілюстрація 1. Сертифікат про зразкову акредитацію ОП Дизайн і візуальна культура спеціальності В2 Дизайн В ЧДТУ

Структура та зміст освітньої програми визнані взірцевими за її практичну спрямованість та особливу можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача згідно існуючого в ЧДТУ Положення про навчання за індивідуальним графіком [8]. Реалізовані культурно-мистецькі практики і

проекти здобувачів освітньої програми Дизайн і візуальна культура були представлені гарантом – доктором мистецтвознавства, професором Яковець І.О. і проєктною групою 26.09.24 на презентації кращих освітніх практик під час Українського форуму якості освіти Ukrainian Quality Assurance Forum (UQAF-2024) у Києві.

Одна з професійних навчальних дисциплін вище озвученої ОП підготовки магістрів – «Методологічні основи дизайн-освіти», викладання якої передбачає надання студентам магістратури знань з основ сучасної вищої дизайн-освіти, практичного вміння в області професійного навчання дизайну, розуміння основних принципів освітньої діяльності закладів вищої освіти, містить практичну спрямованість щодо залучення креативних ідей студентів магістратури у пошуку ефективних, раціональних і комфортних способів навчання, їх обґрунтування і застосування при проходженні педагогічної практики.

Мета дослідження – здійснити аналіз інноваційних підходів в дизайн-освітньому просторі підготовки майбутніх викладачів вищої школи в межах впровадження педагогічного дизайну на прикладі однієї з найкращих пропозицій організації освітнього процесу студенткою магістратури Тарахтій Лесі при проходженні педагогічної практики і викладанні студентам другого курсу навчального контенту «Основи шрифтового мистецтва і типографіки».

Виклад основного матеріалу

Програма навчального контенту «Методологічні основи дизайн-освіти» для поліпшення комунікації «викладач-студент» широко використовує універсальну здатність художньо-образної мови мистецтва доповнювати вербальну інформацію сенсорною, розширюючи, таким чином, духовний світ особистості на шляху досягання поставлених цілей. Протягом шести тижнів семестру студентам магістратури начитуються основи педагогічного дизайну, розроблені Р. Ганьє, розвинені Б. Блумом та осучаснені багатьма відомими дослідниками як в Україні так і за її межами [9]. Один із істотних заходів педагогічного дизайну – привернути увагу студента. Кожна особа по різному сприймає і засвоює

інформацію. Щосекунди у мозку студента відбувається величезна кількість власних когнітивних процесів, які впливають на рівень опанування матеріалу (Іл. 2), відповідно до чого, – ефективним методом оптимізації навчання є інформування студентів на перших заняттях семестру про мету набуття знань з даного контенту, його навчальні цілі. Знання, сформульовані на самому старті, одразу ж спрямовують увагу студентів на той матеріал, який варто засвоїти, а який використовують для оцінювання знань. Тобто, спочатку потрібно визначити цілі, а потім – знання і навички, необхідні для їх досягання, критерії їх оцінювання.

Ілюстрація 2. Орієнтовний перелік когнітивних процесів мозку [10].

Подібний підхід має бути і на початку засвоєння нової теми. Сформульовані викладачем навчальні цілі структурують інформацію, допомагаючи студентам зрозуміти, чого очікувати від навчального матеріалу.

В межах засвоєння контенту «Методологічні основи дизайн-освіти» передбачається педагогічна практика студентів магістратури шляхом проведення лекційних, семінарських і практичних творчих занять студентам бакалаврату спеціальності Дизайн. Протягом другого семестру студент магістратури обирає для себе навчальний контент з освітніх програм здобувачів першого рівня освіти

спеціальності Дизайн і, застосовуючи знання з педагогічного дизайну, пропонує власне бачення сучасного освітнього простору з вибраного ним контенту. Перед студентом – майбутнім викладачем з дизайну ставиться задача: шляхом використання інноваційних підходів педагогічного дизайну поєднати академічну ґрунтовність з творчої свободою студента.

Педагогічна практика студентки магістратури Тарахтій Лесі була націлена на засвоєння студентами другого курсу змістовного модуля «Основи шрифтового мистецтва» навчального контенту «Основи шрифтового мистецтва і типографіки». Студент другого курсу, згідно робочої програми, мав обрати і виконати шрифтову композицію, тематику якої повинен узагальнювати обраний текст. А це можуть бути: прислів'я, скоромовки, цитати з пісень, крилаті вислови, меми, цитати відомих діячів науки і мистецтва, тощо. Поетапне виконання роботи передбачало: збір та систематизацію інформації згідно вибраного тексту, аналіз аналогів, розробку авторської концепції щодо вирішення серії, композиційний пошук образотворчих засобів втілення творчого задуму, перевірка на плагіат, технологічні та графічні засоби виконання оригіналів.

На базі засвоєних постулатів педагогічного дизайну, майбутнім викладачем сформульовані основні інноваційні підходи щодо набуття студентами другого курсу вміння створювати власні шрифтові композиції, а саме:

1. Інтеграція в освітній процес цифрових засобів.
2. Особистісно-орієнтований підхід згідно комунікації «Викладач-студент».
3. Експериментальна практика щодо набуття власного характеру відтворення скоропису.
4. Діяльнісний підхід.

Інтеграція в освітній процес цифрових засобів передбачає поєднання мультимедійного супроводу, теоретичних основ та практичних завдань, комп'ютерної графіки. При цьому здійснюється набуття не тільки професійних компетентностей, але й формується художньо-критичне мислення студентів. Заняття розпочинаються зі створення атмосфери занурення у візуальний світ. За допомогою мультимедійного супроводу демонструється добірка шрифтових

плакатів: від класичних модерністських до сучасних експериментальних зразків. Це стає відправною точкою для аналізу, обговорення, а головне – для натхнення. Використання мультимедійного супроводу (презентації, відеоуроки, цифрові бібліотеки прикладів тощо) розширює можливості візуального навчання, надає доступ до світового досвіду та надихає на створення інноваційних рішень. Така інтеграція цифрових засобів відповідає вимогам сучасної цифрової освіти й формує у студентів навички інформаційної грамотності.

Методи розвитку критичного мислення комунікації «викладач-студент» включають таку взаємодію: взаємний аналіз композиції, пошук символіки і відчуття настрою, який передає кожен шрифт, підбір кольорової гами, дослідження ієрархії плакату та закладений в ньому сенс. Методи критичного мислення, зокрема аналіз та розбір прикладів шрифтових плакатів, дозволяють студентам оцінювати чужі роботи, обґрунтовувати естетичні та технічні рішення, а також усвідомлювати власний стиль.

Практичні заняття будуються як простір для діалогу, творчих пошуків і експериментів особистісно-орієнтованого навчання. Особлива увага приділялася розвитку креативності, використанню діяльнісних, активних методів навчання: тренувальні вправи з написання літер скорописом, створення шрифтових композицій та аналіз зразків плакатної графіки. Враховуючи, що освіта має бути живою, динамічною й наповненою сенсом, педагогічна практика поєднує традиційні художні техніки з інноваційними методами навчання, а застосування концепції особистісно-орієнтованого навчання надає можливість студенту бути не лише об'єктом, а й активним суб'єктом освітнього процесу.

Експериментальна практика щодо набуття власного характеру відтворення скоропису будується на інтеграції до освітнього процесу коротких завдань, зокрема написання власного імені скорописом, що не лише актуалізує індивідуальний досвід студента, а й сприяє його самовираженню, а застосування різноманітних технік і матеріалів – формуванню моторики руки, просторового мислення та візуальної культури. Такий підхід відповідає Умовам навчання педагогічного дизайну за Р. Ганьє, де результатом стає не лише виріб, а і сам

процес пізнання, процеси аналізу й рефлексії [9]. Такі завдання значно більше, ніж вправа – це знайомство студента із собою через графіку, спроба відчутти рух руки, характер лінії, знайти власний ритм. Важливо заохочувати студентів експериментувати: використовувати перо й туш, суху кисть, маркери, гуаш. Така різноманітність інструментів дозволяє кожному відчутти матеріал, дослідити його виражальні можливості, відкрити для себе нові горизонти в подальшій творчості (Іл. 3).

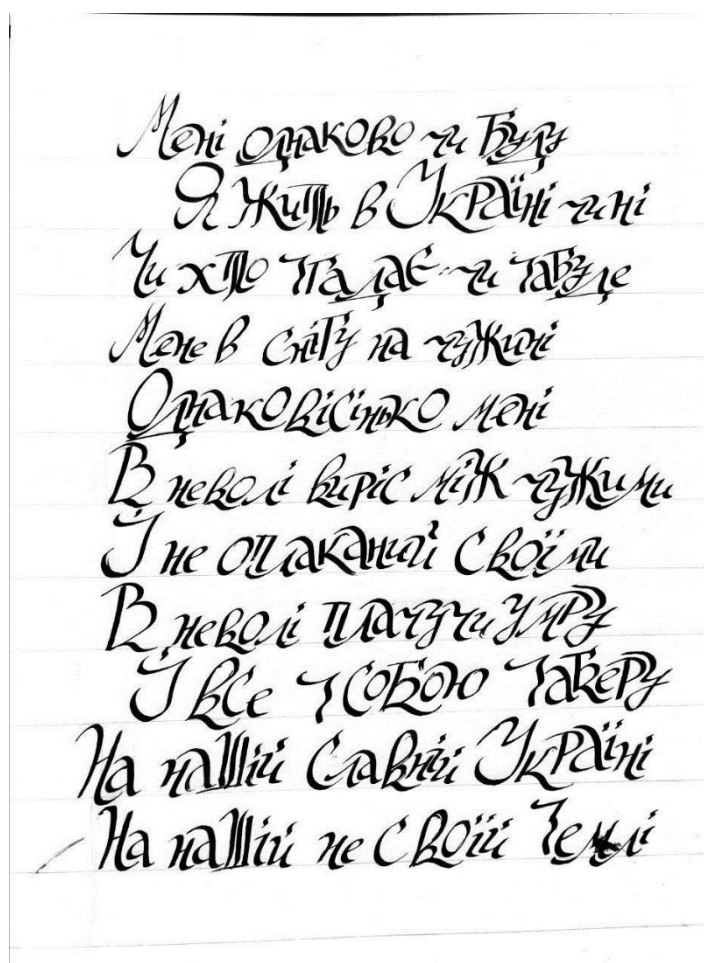
**Ілюстрація 3. Експериментальні вправи скоропису із різними матеріалами
Коваленка Максима**

Наступний крок щодо організації освітнього процесу з навчального контенту «Основи шрифтового мистецтва» передбачає такий дійовий підхід як використання інтерактивних технологій та дидактичних прийомів, здатних спонукають студентів до рефлексії, обговорення та переосмислення власної творчості. Студенти створюють невеликі, але осмислені роботи – шрифтові композиції, які є не просто тренуванням, а й художнім поєднанням вербального слова із його знаковою візуалізацією. Отриманий досвід виконання вільних простіших завдань допомагає студенту більш відкрито й без страху підійти до виконання складнішого й масштабнішого семестрового завдання з дисципліни.

На Ілюстрації 4 – шрифтова композиція студента, який виконуючи

тренувальні вправи, написав скорописом з власним характером літер вірші Тараса Григоровича Шевченка «Мені однаково чи буде».

**Ілюстрація 4. Шрифтова композиція віршів Т.Г. Шевченка
 «Мені однаково чи буде». Виконав студент Коваленко Максим.**

На перший погляд складно прочитати зміст, захотілося перечитати вірші у збірці, але потім розумієш, що студент не лише експериментує з формою, а й формує художній образ за історичним контекстом шрифту, формує загальне композиційне вирішення. Відмова від розділових знаків у шрифтовій композиції вірша Тараса Шевченка, виконаній українським скорописом, є виправданою, оскільки цей стиль письма традиційно характеризується щільним, ритмічним розташуванням літер і створенням «слів-образів», які читач сприймає цілісно, без розбивання на окремі елементи. Як зазначає Віталій Мітченко – відомий український каліграф, художник-графік, дизайнер шрифту [11], такі прийоми

сприяють естетичному та цілісному сприйняттю тексту, не заважаючи його читабельності. Проведення обговорення після виконання завдань допомагає глибше зрозуміти творчий процес, усвідомити власні сильні сторони й зони для розвитку.

Вищенаведена методологія педагогічної практики надає можливість стверджувати, що педагогічний дизайн в дизайн-освітньому просторі має передбачати: інтерактивність, практичну діяльність, свободу експерименту. Застосовуючи особистісно-орієнтований підхід, коли кожен студент отримує завдання відповідно до свого рівня та інтересів, а визначення власного темпу, вибір техніки та засобів виконання сприяє підвищенню мотивації та самооцінки, значно підвищують ефективність комунікації «викладач-студент».

Висновки

1. Застосування педагогічного дизайну як одного з напрямків інновацій в дизайн-освітньому просторі набуває широкого розгалуження. На прикладі креативних пропозицій організації освітнього процесу студентки магістратури Тарахтій Лесі при проходженні педагогічної практики щодо засвоєння студентами навчального контенту «Основи шрифтового мистецтва і типографіки», здійснено аналіз інноваційних підходів в дизайн-освітньому просторі підготовки майбутніх викладачів вищої школи.

2. Програма навчального контенту «Методологічні основи дизайн-освіти» ОП «Дизайн і візуальна культура» для поліпшення комунікації «викладач-студент» широко використовує універсальну здатність художньо-образної мови мистецтва, здатну доповнювати вербальну інформацію сенсорною.

3. У створення навчального середовища, де кожен студент може реалізувати свій творчий потенціал, постійно використовується система інтеграції цифрових технологій і традиційних художніх технік, що сприяє формуванню не лише компетентного дизайнера, а і особистості, здатної до інноваційного мислення та візуальної комунікації в умовах сучасного медіапростору.

Список використаних джерел

1. Педагогічний дизайн у закладах вищої спеціалізованої освіти / Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну» Київ, КНУТД, 27 квітня 2023 р. С/ 310-313/ URL : https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/24779/1/APSD_2023_V2_P310-313.pdf (дата звернення 10.04.2025).

2. Romanenko N.G. Design-education. Features of aesthetic exploration of spatial - subject environment. The International Scientific Periodical Journal "SWorldJournal" ISSUE №15, Part 2. September 2022. – P. 98-109 / Дизайн-освіта. Особливості естетичного освоєння просторово-предметного середовища URL: <https://er.chdtu.edu.ua/handle/ChSTU/4463>.

3. Романенко Н.Г. Естетика смаку сучасної візуально-пластичної мови дизайну / The VIII International Scientific and Practical Conference "Modern technologies of human development", November 06-08, 2023, Bordeaux, France. 37-39 p. URL: <https://er.chdtu.edu.ua/handle/ChSTU/4713>.

4. Швець О. А., Громов Ю. В., Коломієць А. М., Коломієць Д. І. Нові функції дизайну в епоху цифровізації та перспективи розвитку дизайн-освіти: аналіз світового досвіду. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. 2021. Вип.67. С.56-64

5. Liudmyla Bazyl, Valerii Orlov, Oksana Fursa. A design teacher in the context of pedagogical reflection / Мистецька освіта: зміст, технології, менеджмент : зб. наук. пр. / Арт академія сучасного мистецтва ім. С. Далі, Інститут ПТО НАПН України ; редкол. : В. Ф. Орлов (голова) Київ : Вид-во ТОВ «ТОНАР», 2019. Вип. 14. 289 с. (Серія: Педагогічні науки). URL : <http://surl.li/ebnbuz> (дата звернення 21.04.2025).

6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти від 30 серпня 2024 р. № 1021, Київ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1021-2024-%D0%BF#Text> (дата звернення

21.04.2025).

7. Гардабхадзе І. А. Інновації у дизайні: ролі, тенденції, управління, фективність : Монографія. – К. : КНУКіМ, 2019. – 178 с.

8. Положенням про організацію освітнього процесу в ЧДТУ. URL: <http://surl.li/dmanс> (дата звернення 22.04.2025).

9. Patricia Armstrong. Bloom's Taxonomy / Center of Teaching / Vanderbilt University URL : <https://cft.vanderbilt.edu/guides-sub-pages/blooms-taxonomy/> (дата звернення 22.04.2025).

10. Єлизавета Даченко. Що таке навчальні цілі та навіщо їх формулювати? / EdEra Media. URL : <https://ed-era.com/blog/navchalni-tsili/> (дата звернення 22.04.2025).

11. Мітченко В.С. Естетика українського рукописного шрифту / Віталій Мітченко. – Київ: Грамота, 2007. – 207 с.

References

1. Pedagogichniy dizain u zakladakh vyshchoi spetsializovanoi osvity / Materialy V Mizhnarodnoi naukovo-praktychna konferentsii «Aktualni problemy suchasnoho dizainu» Kyiv, KNUTD, 27 kvitnia 2023 r. С/ 310-313/ URL : https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/24779/1/APSD_2023_V2_P310-313.pdf (data zvernennia 10.04.2025).

2. Romanenko N.G. Design-education. Features of aesthetic exploration of spatial - subject environment. The International Scientific Periodical Journal "SWorldJournal" ISSUE №15, Part 2. September 2022. – P. 98-109 / Dizain-osvita. Osoblyvosti estetychnoho osvoiennia prostorovo-predmetnoho seredovyscha URL: <https://er.chdtu.edu.ua/handle/ChSTU/4463>.

3. Romanenko N.H. Estetyka smaku suchasnoi vizualno-plastychnoi movy dizainu / The VIII International Scientific and Practical Conference "Modern technologies of human development", November 06-08, 2023, Bordeaux, France. 37-39 p. URL: <https://er.chdtu.edu.ua/handle/ChSTU/4713>.

4. Shvets O. A., Hromov Yu. V., Kolomiets A. M., Kolomiets D. I. Novi funktsii dizainu v epokhu tsyfrovizatsii ta perspektyvy rozvytku dizain-osvity: analiz svitovoho dosvidu. Naukovi zapysky Vinnytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Mykhaila Kotsiubynskoho. Seria: Pedahohika i psykholohiia. 2021. Vyp.67. S.56-64

5. Liudmyla Bazyl, Valerii Orlov, Oksana Fursa. A design teacher in the context of pedagogical reflection / Mystetska osvita: zmist, tekhnolohii, menedzhment : zb. nauk. pr. / Art akademiia suchasnoho mystetstva im. S. Dali, Instytut PTO NAPN Ukrainy ; redkol. : V. F. Orlov (holova) Kyiv : Vyd-vo TOV «TONAR», 2019. Vyp. 14. 289 s. (Seria: Pedahohichni nauky). URL : <http://surl.li/ebnbuz> (data zvernennia 21.04.2025).

6. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy «Pro vnesennia zmin do pereliku haluzei znan i spetsialnostei, za yakymy zdiisniuietsia pidhotovka zdobuvachiv vyshchoi ta fakhovoi peredvyshchoi osvity vid 30 serpnia 2024 r. № 1021, Kyiv. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1021-2024-%D0%BF#Text> (data zvernennia 21.04.2025).

7. Hardabkhadze I. A. Innovatsii u dyzaini: roli, tendentsii, upravlinnia, fektyvnist : Monohrafiia. – K. : KNUKiM, 2019. – 178 s.
8. Polozhenniam pro orhanizatsiiu osvithnoho protsesu v ChDTU. URL: <http://surl.li/dmanc> (data zvernennia 22.04.2025).
9. Patricia Armstrong. Bloom's Taxonomy / Center of Teaching / Vanderbilt University URL : <https://cft.vanderbilt.edu/guides-sub-pages/blooms-taxonomy/> (data zvernennia 22.04.2025).
10. Yelyzaveta Dachenko. Shcho take navchalni tsili ta navishcho yikh formuliuvaty? / EdEra Media. URL : <https://ed-era.com/blog/navchalni-tsili/> (data zvernennia 22.04.2025).
11. Mitchenko V.S. Estetyka ukrainskoho rukopysnoho shryftu / Vitalii Mitchenko. – Kyiv: Hramota, 2007. – 207 c.

Abstract

Introduction *The paper analyzes the use of pedagogical design as one of the areas of innovation in the design education space. Innovative implementations in the educational space of training masters of the specialty B2 (022) design at Cherkasy State Technological University were noted by the National Agency for Higher Education Quality Assurance of Ukraine during the accreditation of the educational program "Design and Visual Culture". One of the professional disciplines of the above educational program for masters is "Methodological foundations of design education", the teaching of which involves providing master's students with knowledge of the basics of modern higher design education, practical skills in the field of professional design education, understanding the basic principles of educational activities of higher education institutions, and contains a practical focus on attracting creative ideas of master's students in search of effective, rational and comfortable ways of learning, their justification and implementation.*

The purpose of the study is to analyze innovative approaches in the design-educational space of training future higher teachers within the framework of the implementation of pedagogical design using the example of one of the best proposals for organizing the educational process by master's student Tarakhtiya Lesya during pedagogical practice and teaching second-year students the educational content "Fundamentals of Type Art and Typography."

The main part *Program of the educational content "Methodological Foundations of Design Education" makes extensive use of the universal ability of the artistic and figurative language of art to supplement verbal information with sensory information to improve "teacher-student" communication, thus expanding the spiritual world of the individual on the way to achieving their goals. During the six weeks of the semester, master's students are taught the basics of pedagogical design, developed by R. Gagné, developed by B. Bloom, and modernized by many well-known researchers both in Ukraine and abroad. One of the essential measures of pedagogical design is to attract the student's attention. Each person perceives and assimilates information differently, so the teacher at the first lesson formulates learning objectives that structure the information, helping students understand what to expect from the learning material and how to best learn it.*

As part of the mastering of the content "Methodological Foundations of Design Education", the master's students' pedagogical practice is envisaged. During the second semester, the master's student chooses educational content from the educational programs of the first-level education in the specialty Design and, applying knowledge of pedagogical design, offers his or her own vision of the modern educational space from the content chosen by him or her. The student, a future design teacher, is tasked with combining academic basics with the student's creative freedom by using innovative pedagogical design approaches.

On the example of creative proposals for organizing the educational process of master's student Tarakhtii Lesia during her pedagogical practice on mastering the educational content "Fundamentals of Font Art and Typography", the article analyzes innovative approaches in the design-educational space of training future higher education teachers. On the basis of the learned postulates of pedagogical design, the future teacher formulated the main innovative approaches to

the acquisition by second-year students of the ability to create their own font compositions, namely:

1. Integration of digital tools into the educational process.
2. Personality-oriented approach according to the communication “Teacher-student”.
3. Experimental practice in acquiring one's own character of cursive writing.
4. Activity approach.

Practical classes are structured as a space for dialog, creative exploration, and experimentation in personality-based learning. Particular attention was paid to the development of creativity, the use of active learning methods: training exercises on writing letters in cursive, creating font compositions and analyzing samples of poster graphics. Given that education should be lively, dynamic and meaningful, the pedagogical practice combines traditional artistic techniques with innovative teaching methods, and the application of the concept of personality-oriented learning enables the student to be not only an object but also an active subject of the educational process. A learning environment is created where each student can realize their creative potential, and the systematic integration of digital technologies and traditional artistic techniques contributes to the formation of not only a competent designer, but also a personality capable of innovative thinking and visual communication in the modern media space.

The pedagogical practice of master's students within the content “Methodological foundations of design education”, combining traditional artistic techniques with innovative methods of teaching pedagogical design, makes the educational process lively and dynamic, and the concept of personality-oriented learning makes the student not only an object but also an active subject of the educational process. The above methodology of pedagogical practice makes it possible to assert that pedagogical design in the design-educational space involves: interactivity, practical activity, freedom of experimentation. Applying a personality-oriented approach, when each student receives tasks according to their level and interests, and determining their own pace, choosing techniques and means of execution helps to increase motivation and self-esteem, significantly increases the effectiveness of teacher-student communication.

Conclusions

1. The use of pedagogical design as one of the areas of innovation in the design and educational space is gaining wide ramifications. On the example of creative proposals for organizing the educational process of the content “Fundamentals of Font Art and Typography” by a master's student Tarakhtii Lesia during her pedagogical practice, the acquisition of knowledge by junior students, an analysis of innovative approaches in the design educational space for the training of future higher education teachers is carried out.

2. The program of educational content “Methodological foundations of design education” of the program “Design and visual culture” to improve teacher-student communication widely uses the universal ability of the artistic and figurative language of art, which can supplement verbal information with sensory information.

3. The constant use in the educational environment of the systemic integration of digital technologies and traditional artistic techniques provides each student with the opportunity to realize their creative potential, which contributes to the formation of not only a competent designer, but also a personality capable of innovative thinking and visual communication in the modern media space.

Keywords: pedagogical design, design education, the role of innovation in design

Статтю надіслано 20.05.2025.